

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816203121
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8816203121.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, XXX XX S. N. C., o zaplatenie 1.808,67 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3C/105/2016 - 194 zo dňa 20.05.2020, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu vo vzťahu k žalobcovi s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie o zaplatenie 1.808,67 Eur s prísl. rozhodol tak, že výrokom I. zamietol žalobu a výrokom II. priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorých povinnosť zaplatiť uložil žalobcovi a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 11, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“); § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka; § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z.

3. Vo veci sa žalobca podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.808,67 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25% ročne zo sumy 1.808,67 Eur od 25.01.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že rozsudkom, č.k. 3C/105/2016 -69 zo dňa 26.04.2017, zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.808,67 Eur s 8,25% úrokom z omeškania ročne od 25.01.2014 do zaplatenia, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením, č.k. 5Co/143/2017 -89 zo dňa 28.06.2018, rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie sa nezaoberal otázkou premlčania nároku, ktorá mala relevantný význam pre rozhodnutie o podanej žalobe, čím došlo k porušeniu procesných práv žalovaného. Súd prvej inštancie nezistil, či dodávateľ uplatnil svoje právo najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď z rozpisu splátok vyplývalo, že žalovaný splátku zo septembra 2013 nezaplatil, ale zaplatil v nižšej sume splátku

z októbra 2013. Zároveň sa súd prvej inštancie nezaoberal otázkou, či právny predchodca žalobcu upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ.

5. Zo spisu zistil, že právny predchodca žalobcu, Tatra banka, a.s., uzatvoril so žalovaným dňa 17.12.2012 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. XX-XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 2.000,- Eur s uvedením výšky úrokovej sadzby 19,90%, RPMN:24,98%, priemernej hodnoty RPMN:19,37%, konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky, termínu splatnosti splátok úveru vždy 20-dňa príslušného mesiaca, počtu mesačných splátok 72, výšky mesačnej splátky 48,11 Eur, typu poistenia C - poistenie pre prípad smrti, úplnej invalidity, pracovnej neschopnosti a straty zamestnania, výšky mesačného poistného pre poistenie 2,41 Eur, poplatkov spojených s úverom za spracovanie žiadosti o úver: 2% z výšky úveru minimálne 30,- Eur a maximálne 300 eur, poplatok za správu úveru: 3,- Eur mesačne, poplatok za podanie žiadosti o zmenu úveru: 40,- Eur, poplatok za predčasné splatenie úveru: 1 % z predčasne splácanej časti úveru, najviac však v zákonom stanovenej výške, poplatok za písomnú upomienku vo výške 15,- Eur a poplatok za písomnú výzvu pri omeškaní splátky úveru vo výške 30,- Eur.

6. Z listu zo dňa 26.11.2013 - „Upozornenie“ vyplýva, že žalobca upozornil žalovaného, že voči nemu eviduje ku dňu 25.11.2013 vo fáze intenzívneho vymáhania pohľadávky v omeškaní vo výške spolu 298,28 Eur. Na úhradu uvedených pohľadávok bol žalovaný vyzvaný do 7 dní odo dňa odoslania tohto listu. V prípade nerešpektovania výzvy podnikne banka ďalšie kroky smerujúce k vymoženiu pohľadávky. Listom zo dňa 23.12.2013 - „Výzva pred mimoriadnou splatnosťou“, bol žalovaný vyzvaný na úhradu pohľadávok v omeškaní vo výške 397,50 Eur, a to do 7 dní odo dňa odoslania tohto listu.

7. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 20.01.2014 vyhlásil ku dňu 18.01.2014 mimoriadnu splatnosť úveru z dôvodu neuhradenia splatnej pohľadávky žalovaným na základe predchádzajúceho upozornenia s výzvou na úhradu nezaplatenej istiny úveru, vrátane príslušenstva v zmysle článku VI. bodu 2 zmluvy, dňom doručenia oznámenia, vo výške 1.977,88 Eur pozostávajúcej z nesplatenej istiny úveru vo výške 1.808,67 Eur, riadneho úroku vo výške 121,93 Eur, úroku z omeškania vo výške 1,28 Eur, ako aj poplatku vo výške 46,- Eur.

8. Listom zo dňa 08.10.2015, žalobca žalovanému oznámil, že peňažná pohľadávka Tatra banky, a.s., ktorú eviduje voči dlžníkovi vo výške 1.985,06 Eur vrátane príslušenstva, ktorá vznikla zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XX-XXXXXXXXXX, v znení jej všetkých neskorších dodatkov, bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 06.10.2015, postúpená novému veriteľovi, spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o..

9. Právny zástupca žalobcu vo svojom písomnom vyjadrení doručenom dňa 18.10.2018 predložil súdu prvej inštancie dôkazy preukazujúce dodržanie postupu ich právneho predchodcu v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ pre predčasné ukončenie úveru vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru a to výzvu právneho predchodcu na zaplatenie 3 omeškaných úverových splátok 48,11 Eur vrátane úrokov z omeškania zo dňa 26.11.2013, výzvu právneho predchodcu na zaplatenie 4 omeškaných úverových splátok 48,11 Eur vrátane úrokov z omeškania zo dňa 23.12.2013, obe spolu s podacími hárkami preukazujúcimi reálne odoslanie výziev do dispozičnej sféry žalovaného ako ich adresáta. Žalovaný bol v omeškaní s viac ako 3 úverovými splátkami, na ktorých zaplatenie bol písomne vyzvaný právnym predchodcom žalobcu, tieto nezaplatil, boli tak splnené zákonné podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, k čomu právny predchodca žalobcu pristúpil dňa 18.01.2014. Námietky žalovaného tak boli v celom rozsahu nedôvodné, a to vrátane námietky premlčania, nakoľko k splatnosti pohľadávky došlo dňa 18.01.2014 a nárok bol žalobou uplatnený pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby. Rovnako bola nedôvodná námietka žalovaného, že predčasné zosplatenie úveru predstavuje odstúpenie od zmluvy. Žalobca uviedol, že právny predchodca od zmluvy neodstúpil, nikdy taký úkon nevykonal a navyše k možnosti odstúpenia ani pristúpiť nemohol pre absenciu dojednania ukončenia úverového vzťahu odstúpením s poukazom na ust. § 48 OZ. Navrhol, aby súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Vzhľadom na to, že žalovaný svoj záväzok voči žalobcovi do neuhradil, na žalobe v spojení s predloženými dôkazmi trval v plnom rozsahu. Proti žalovanému si uplatnil plnú náhradu trov konania.

10. Súd prvej inštancie uzatvorenú zmluvu medzi stranami sporu posúdil ako spotrebiteľskú, a preto aplikoval i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku, ako aj Zákon o ochrane spotrebiteľa a aj Smernicu Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Vychádzal z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Uvedenú zmluvu uzatváral žalovaný ako dodávateľ a žalobca ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalovaným bez možnosti žalobcu privodiť akúkoľvek zmenu, preto bolo potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

11. Žalovaný vzniesol námietku premlčania voči údajnému nároku nakoľko tento nárok žalobcu bol podľa žalovaného premlčaný v 2- ročnej premlčacej dobe. Vo vzťahu k tejto námietke žalovaného súd prvej inštancie uviedol, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plyní jednak subjektívna dvojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. V danom prípade bol súd prvej inštancie názoru, že plynula subjektívna dvojročná premlčacia doba a vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného považoval za dôvodnú.

12. Súčasťou žaloby bolo Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.01.2014 pôvodným veriteľom. Súd prvej inštancie mal za to, že na takéto ukončenie zmluvy zo strany žalobcu je potrebné hľadieť ako na odstúpenie od zmluvy, čo je spôsob, ktorý aj bez dohody účastníkov zmluvného vzťahu predpokladá ust. § 48 ods. 1 OZ v nadväznosti na ust. § 517 ods. 1 OZ. Žalobca pristúpil k zosplateniu celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, takéto oprávnenie musí byť zmluvnými stranami platne dohodnuté v zmysle ust. § 565 OZ. a navyše ho veriteľ nemôže realizovať skôr než tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky a súčasne bez upozornenia dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, a to v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ. Takéto ukončenie zmluvy nebolo medzi stranami dohodnuté.

13. Právo žalobcu sa premlčalo s poukazom na uplynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 OZ., pretože momentom odstúpenia od zmluvy mal žalobca vedomosť v akom rozsahu vzniká bezdôvodné obohatenie a kto je povinný ho vydať. Súd prvej inštancie preto žalobu žalobcu zamietol. Akákoľvek iná zmluvná úprava, ktorá by po tzv. „odstúpení od zmluvy“ zaväzovala spotrebiteľa na vrátenie iného ako skutočne poskytnutého, je v rozpore so záujmami spotrebiteľa, v jeho neprospech, preto by takéto zmluvné dojednanie bolo neplatné.

14. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie právne odôvodnil ust. § 251, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorých povinnosť zaplatiť uložil žalobcovi a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

15. Proti tomuto rozsudku, a to v celom rozsahu, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Podané odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Namietal, že jeho právny predchodca nikdy nerealizoval úkon odstúpenia od zmluvy s účinkami ex tunc, takáto možnosť ukončenia zmluvného vzťahu nebola účastníkmi zmluvne dojednaná. Ak by veriteľ mal záujem odstúpiť od zmluvy, svoje podanie by aj náležite formuloval ako odstúpenie od zmluvy. Uviedol, že právny predchodca postupoval v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ. Výzvou zo dňa 26.11.2013 vyzval žalovaného na zaplatenie 3 omeškaných úverových splátok 48,11 Eur vrátane úrokov z omeškania pod č. úverovej zmluvy R.. Výzva bola žalovanému zaslaná doporučené dňa 26.11.2013 pod č. zásielky RN072300424SK, čo preukázal podacím hárkom č. Z.. Výzvou zo dňa 23.12.2013 právny predchodca vyzval žalovaného na zaplatenie 4 omeškaných úverových splátok 48,11 Eur vrátane úrokov z omeškania pod č. úverovej zmluvy R.. Výzva bola žalovanému zaslaná doporučené dňa 23.12.2013 pod č. zásielky T., čo preukázal podacím hárkom č. Z.. Žalobca poukázal, že vo výzve zo dňa 23.12.2013 upozornil právny predchodca žalobcu žalovaného na možnosť zosplatenia úveru v prípade nezaplatenia omeškaných úverových splátok. Žalovaný úverové splátky nezaplatil, preto právny predchodca listom zo dňa 20.1.2014 v súlade s ust.

čl. VI bod 1 písm. b) úverovej zmluvy, úver pre neplatenie úverových splátok predčasne zosplatnil k 18.01.2014. Právny predchodca uplatnil právo podľa ust. § 565 OZ dňa 20.01.2014 preukázateľne po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a zároveň súčasne listom zo dňa 23.12.2013 upozornil žalovaného a to v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, ktoré realizoval listom zo dňa 20.01.2014. Postup právneho predchodcu bol v súlade s ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ. Právny predchodca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 20.01.2014 s výzvou na plnenie. Nakoľko žalovaný svoj dlh nezaplatil, od 25.01.2014 je v omeškaní s jeho zaplatením a žaloba zo dňa 06.04.2016 bola na súde podaná pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby podľa ust. § 101 OZ. Námietka premlčania vznesená žalovaným bola nedôvodná, uplatnený nárok na zaplatenie pohľadávky tak premlčaný nebol.

16. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

17. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario), s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 20.01.2022 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, ale z iných dôvodov ak uviedol súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia. Odvolací súd zároveň v zmysle § 382 CSP vyzval strany k prípadnému vyjadreniu sa k odlišnému právnemu posúdeniu veci.

18. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania, nevykonaním navrhnutých dôkazov, neobstátím zisteného skutkového stavu, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

19. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

20. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade si žalobca uplatňuje nárok na zaplatenie dlžnej sumy voči žalovanému na základe postúpenia pohľadávky medzi ním a jeho právnym predchodcom sa odvolací súd zaoberal skúmaním, či žalobca je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie.

21. Odvolací súd výzvou zo dňa 14.01.2022 vyzval strany sporu na zváženie vyjadrenia k odlišnému právnemu posúdeniu veci. Vo výzve odkázal na Zbierku stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2021 - R4/2021 (rozsudok NS SR sp. Zn. 5Cdo 36/2020 zo dňa 15.12.2020), pričom poukázal na zmluvnú prax v súvislosti s tzv. fikciou doručenia. V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd SR uviedol, že: „Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy

bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“

22. Na výzvu odvolacieho súdu odpovedal žalobca. Uviedol, že podľa ust. § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta.“ Zákon o bankách neuvádza, akú formou má mať výzva banky pred postúpením, uvádza len obsahové náležitosti výzvy. Každý právny úkon sa vykladá podľa svojho obsahu. Ako uviedol aj Krajský súd v Trenčíne v rozsudku pod č.k. 6CoCsp/37/2020-151, ktorý priložil, nie je vylúčené, aby obsahom jednej listiny bolo aj niekoľko právnych úkonov. Zo znenia vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi svoju pohľadávku za podmienky, že a) klient bol písomne vyzvaný na zaplatenie čo i len časti peňažného záväzku, s ktorého zaplatením je v omeškaní a b) jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Nakoľko sa jedná o bankovú pohľadávku, žalobca predložil výzvu banky zo dňa 20.1.2014 na zaplatenie dlžného zostatku úveru, ktorá bola žalovanému zasielaná dňa 20.1.2014 doporučené na adresu trvalého pobytu žalovaného uvedenú v úverovej zmluve „W. XX, XXX XX W.“ pod č. zásielky T., ako aj na adresu známu nášmu predchodcovi „F. N. X, XXX XX W.“ pod č. zásielky T.. Výzva na plnenie zo dňa 20.1.2014 bola odosielaná na adresu žalovaného W. XX, čo preukázali samotným znením textu dotknutej výzvy pod platobnými údajmi a citovali: "Tento list je adresovaný dlžníkovi: W. T., W. XX, W. a súčasne je zaslaný na vedomie všetkým spoludlžníkom a ručiteľom (ak sú v tomto úverovom vzťahu zúčastnení)." Odoslanie zásielok preukazovali predloženým podacím hárkom pod č. EW.. Výzva na plnenie zo dňa 20.1.2014, ako aj podací hárok pod č. Z. sú obsahom súdneho spisu. Zmenu adresy na doručovanie písomnosti žalovaný právnenému predchodcovi žalobcu neoznámil. Výzva na plnenie tak bola zaslaná do sféry dispozície žalovaného, kedy odosielateľ písomnosti môže rozumne očakávať, že sa adresát s obsahom písomnosti objektívne aj oboznámi. Žalovaný s trvalým pobytom evidovaným na adrese „W. XX, XXX XX W., tak v čase doručovania vyššie uvedenej výzvy na plnenie mal jednoznačne objektívnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle právneho predchodcu žalobcu, nakoľko tento bol preukázateľne zaslaný do sféry jeho dispozície. Navyiac z obsahu spisu nedoručenie výzvy na plnenie zo dňa 20.1.2014 ani nevyplyva. Žalovaný nepoprel doručenie predmetnej výzvy, naopak sám v podanom odvolaní zo dňa 25.5.2017 na dotknutú výzvu odkazuje. Aj s poukazom na ust. § 151 ods. 1 C.s.p. sa doručenie výzvy na plnenie zo dňa 20.1.2014 žalovanému považuje za nespornú skutočnosť. Podporne odkázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010, podľa ktorého „Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť.“, čo v prejednávanej spore žalobca preukázal predloženým podacím hárkom pod č. Z.. Obdobne odkázal na uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo 73/2016, podľa ktorého pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podstatné, či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty na vyzdvihnutie uloženej zásielky, resp. tieto účinky nastávajú aj v prípade ak nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky. Nakoľko žalovaný napriek výzve banky na plnenie zo dňa 20.1.2014 bol viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho splatného dlhu voči banke, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 z. o bankách, ku ktorému došlo dňa 6.10.2015, tj. po 90 dňovom omeškaní od výzvy na plnenie. Preto navrhol, aby odvolací súd na základe ustanovenia § 388 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu I. inštancie zmenil tak, že zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1808,67 €, úrok z omeškania vo výške 8,25% p.a. zo sumy 1808,67 € od 25.1.2014 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

23. Možnosť predčasne zosplatiť spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 565 OZ je upravená v ust. § 53 ods. 9 OZ s tým, že pre platné zosplatenie úveru je potrebné kumulatívne dodržanie tam stanovených

podmienok, a to: (i) ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, (ii) dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o tom, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (ide o tzv. stratu výhody splátok), prípadne celý dlh sa stane zročným aj vtedy, ak to bolo určené v rozhodnutí súdu, (iii) uplatnenie práva najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a (iv) upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Až po kumulatívnom splnení uvedených podmienok možno dospieť k záveru, že došlo k platnému zosplateniu spotrebiteľského úveru.

24. Pri posúdení účinnosti postúpenia pohľadávky z pôvodného veriteľa (banky) na žalobcu (nebankový subjekt) a teda pri posúdení danosti aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, je potrebné v prvom rade zohľadniť jednak špecifický charakter zmluvných subjektov zmluvy o úvere na základe ktorej bola vzniknutá pohľadávka predmetom postúpenia a jednak potrebné zohľadniť aj špecifický charakter zmluvných subjektov zmluvy o postúpení pohľadávky. Jednotiacim znakom týchto dvoch vzťahov je, že ich subjektom bola v oboch prípadoch banka, t. j. subjekt ktorý poskytuje úvery na základe bankovej licencie, takže v danom prípade došlo k postúpeniu pohľadávky banky, ktorá mala v úverovom vzťahu voči žalovanému dominantnejšie postavenie a žalovaný v postavení spotrebiteľa mal v tomto vzťahu postavenie výrazne slabšej strany, ktoré musí byť vyvážené poskytnutím zvýšenej ochrany jeho práv aj z hľadiska zvýšenej kontroly splnenia všetkých zákonne deklarovateľných predpokladov na postúpenie takejto špecifickej, z nerovného vzťahu vzídennej pohľadávky (bankovej pohľadávky) prihliadnúc súčasne aj na to, že banka týmto svojim úkonom (postúpením pohľadávky) dostala žalovaného (spotrebiteľa) do právneho vzťahu s iným subjektom (s postupníkom), ktorého výber žalovaný nemal možnosť ovplyvniť, keďže v zmysle Občianskeho zákonníka na postúpenie pohľadávky inému subjektu nie je potrebný súhlas dlžníka (t.j. v danom prípade žalovaného).

25. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

26. Vo vzťahu k podmienkam platnosti postúpenia bankovej pohľadávky odvolací súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu SR. Konkrétne rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28. marca 2018. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí interpretoval ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB ako zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky banky.

27. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

28. Ustanovením § 92 ods. 8 ZoB sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky...“). Zákonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

29. Citované ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia ("...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku... postúpiť"), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie "Ochrana klientov a bankové tajomstvo". Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú

osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže.

30. Pre platnosť zmluvy ako právneho úkonu je právne významný moment, kedy tento právny úkon bol urobený. Ak zmluva o postúpení pohľadávok v čase jej uzatvárania nespĺňala náležitosti vyžadované ustanovením § 92 ods. 8 ZoB, išlo o neplatný právny úkon odporujúci zákonu. Neplatnosť podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou, čo znamená, že právny úkon takouto absolútnou neplatnosťou postihnutý nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému.

31. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Len samotné preukázanie podania listiny na poštovú prepravu ešte neznamená, že žalovaný mal možnosť sa z jej obsahom oboznámiť. Pre preukázanie uvedeného je potrebné, aby žalobca preukázal, že listina došla do dispozičnej sféry žalovaného a to buď doručenkou, alebo kópiou vrätenej listovej zásielky neprevzatej spotrebiteľom v odbernej lehote. Nositeľom dôkazného bremena o možnosti žalovaného oboznámiť sa s obsahom podania je žalobca. Zároveň odvolací súd dodáva, že zastáva názor, že dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručení len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre rozpor s ust. § 45 ods. 1 OZ v spojení s ust. § 39 OZ (R 4/2021).

32. V zmysle judikatúry súdov vrátane európskeho súdu nie je nevyhnutné, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.5.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-NI; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku zo dňa 19.02.1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.06.2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

33. Zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu zo zákonov je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť. Podľa názoru odvolacieho súdu neexistuje žiadny priestor pre interpretáciu úpravy rozhodne pre výsledok konania v prejednávanej veci než ten, že podmienky podľa ust. § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu sú z povahy veci podmienkami bez plnenia ktorých postúpeniu prísť nesmie, teda je to zakázané. Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákon v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Aktívnu legitímáciu v spore skúma súd ex offio, preto tak učinil i odvolací súd.

34. Súd prvej inštancie správne žalobu zamietol, správne rozhodol aj o trovách konania, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

35. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému priznal odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu vo vzťahu k neúspešnému žalobcovi s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§262 ods. 2 CSP).

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).